

Τράπεζα θεμάτων Αντιγόνης Β' Λυκείου

GI_V_AEG_0_18189

Θέμα 212^ο Σοφοκλέους, Αντιγόνη, στ. 491-507**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

- ΚΡ. *Καί νιν καλεῖτ' ἔσω γὰρ εἶδον ἀρτίως
λυσσῶσαν αὐτήν οὐδ' ἐπήβολον φρενῶν.
Φιλεῖ δ' ὁ θυμὸς πρόσθεν ἡρῆσθαι κλοπεύς
τῶν μηδὲν ὀρθῶς ἐν σκότῳ τεχνωμένων.
Μισῶ γε μέντοι χῶταν ἐν κακοῖσιν τις* 495
άλους ἔπειτα τοῦτο καλλύνειν θέλη.
- ΑΝ. *Θέλεις τι μεῖζον ἢ κατακτεῖναι μ' ἐλάν;*
- ΚΡ. *Εγὼ μὲν οὐδέν· τοῦτ' ἔχων ἅπαντ' ἔχω.*
- ΑΝ. *Τί δῆτα μέλλεις; ὡς ἐμοὶ τῶν σῶν λόγων
ἀρεστον οὐδέν, μηδ' ἀρεσθείη ποτέ,* 500
*οὕτω δὲ καὶ σοὶ τὰ μ' ἀφανδάνοντ' ἔφυ.
Καίτοι πόθεν κλέος γ' ἂν εὐκλεέστερον
κατέσχον ἢ τὸν ἀντάδελφον ἐν τάφῳ
τιθεῖσα; τούτοις τοῦτο πᾶσιν ἀνδάνειν
λέγοιτ' ἂν, εἰ μὴ γλῶσσαν ἐγκληροὶ φόβος.* 505
*Ἄλλ' ἢ τυραννὶς πολλὰ τ' ἄλλ' εὐδαιμονεῖ
κᾶξεστιν αὐτῇ δρᾶν λέγειν θ' ἂ βούλεται.*

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ**1. Να μεταφραστεί το τμήμα: *Τί δῆτα μέλλεις; ... λέγειν θ' ἂ βούλεται.*****(Μονάδες 30)**

Γιατί λοιπόν αργείς (να με σκοτώσεις); Γιατί τίποτα από τα λόγια σου δεν είναι ευχάριστο σε εμένα (δεν μου είναι αρεστό), και μακάρι ποτέ να μην μου είναι ευχάριστο (να μην με ευχαριστεί), το ίδιο και τα δικά μου (λόγια) είναι φυσικό να είναι δυσάρεστα σε εσένα. Κι όμως από πού θα κέρδιζα (θα αποκτούσα) λαμπρότερη δόξα παρά θάβοντας τον αδελφό μου; όλοι αυτοί θα ομολογούσαν ότι τους αρέσει αυτό, αν ο φόβος δεν έκλεινε το στόμα τους. Αλλά ο τύραννος, εκτός

από τα πολλά άλλα πλεονεκτήματα που έχει, μπορεί ακόμη να κάνει και να λέει ό,τι θέλει.

2. Πώς εκπληρώνεται η κατάρα του Οιδίποδα στην περίπτωση των δύο γιων του, του Ετεοκλή και του Πολυνείκη;

(Μονάδες 10)

Σε σωζόμενο απόσπασμα της Θηβαΐδας αναφέρεται ότι ο Οιδίποδας καταράστηκε τους δυο γιους του να μοιράσουν την κληρονομιά του με σπλισμένο χέρι και να κατεβούν στον Αδη αλληλοσφαγμένοι, επειδή είχαν παραβεί την εντολή του να μη χρησιμοποιήσουν ποτέ το ασημένιο τραπέζι του Κάδμου και το χρυσό κύπελλο (δέπας), με το οποίο έπινε κρασί ο Λάιος.

Τα δύο αδέρφια, Πολυνείκης και Ετεοκλής, συμφώνησαν να βασιλέψουν διαδοχικά ανά ένα χρόνο. Πρώτος βασίλεψε ο Ετεοκλής, ο οποίος όμως αρνήθηκε να παραδώσει την εξουσία στον Πολυνείκη. Ο Πολυνείκης έφυγε από τη Θήβα και πήγε στο Άργος, όπου παντρεύτηκε την κόρη του βασιλιά Άδραστου. Μαζί με τον πεθερό του και άλλους πέντε Αργείους ηγεμόνες εκστράτευσε εναντίον της Θήβας, για να διεκδικήσει την εξουσία. Οι επτά Αργείοι αρχηγοί τάχθηκαν απέναντι από τους επτά Θηβαίους ήρωες που υπερασπίζονταν τις επτά πύλες της Θήβας. Απέναντι από τον Ετεοκλή ήταν ο Πολυνείκης. Η τελική μονομαχία των δύο αδερφών επιβεβαίωσε την κατάρα του Οιδίποδα. Τα δύο αδέρφια έπεσαν αλληλοσκοτωμένα μπροστά στα τείχη της πόλης, η οποία όμως σώθηκε.

3. θυμός, κλοπεύς, λόγος, φόβος, τυραννίς: Να γράψετε για καθεμία από τις παραπάνω λέξεις του κειμένου ένα ομόρριζο ρήμα της αρχαίας ελληνικής γλώσσας.

(Μονάδες 10)

θυμός → θυμόομαι,-οὔμαι

κλοπεύς → κλέπτω

λόγος → λέγω

φόβος → φοβοῦμαι

τυραννίς → τυρρανέω,-ῶ

Επιμέλεια: Αικατερίνη Ανδρικοπούλου - Φιλολόγος